

posició preferent / pole position; primera posició / pole position; position de tête / *pole position*

Primer lloc d'una graella de sortida, ocupat pel pilot que ha aconseguit el millor temps en els entrenaments qualificatius.

protector cervical / dispositivo HANS; sistema HANS; HANS / système HANS; HANS / *HANS device; head and neck support device; HANS*

Sistema de subjecció del cap i el coll que fan servir els pilots per a reduir el risc de patir lesions cervicals en cas d'accident.

Nota: La sigla *HANS*, present a la majoria d'equivalents, correspon a l'equivalent anglès *head and neck support device* ('dispositiu de suport de cap i coll').

rebuf / estela; rebufo / *sillage*

Buit aerodinàmic generat per un automòbil en moviment darrere seu, que pot ser aprofitat en una cursa per l'automòbil que el segueix per a reduir la despesa energètica i augmentar la velocitat.

sistema de recuperació d'energia cinètica; KERS / sistema de recuperació de energia cinètica; KERS / système de récupération de l'énergie cinétique; KERS; SREC / *kinetic energy recovery system; KERS*

Sistema mecànic o elèctric d'un automòbil de competició, activat pel pilot mitjançant un comandament, que emmagatzema l'energia cinètica generada durant una frenada i permet recuperar-la posteriorment com a potència extra en una fase d'acceleració.

Nota: 1. El reglament de Fórmula 1 limita tant el temps d'emmagatzemament de l'energia d'un sistema de recuperació d'energia cinètica com la potència que se'n pot extreure.

2. La sigla *KERS* correspon a l'equivalent anglès *kinetic energy recovery system* ('sistema de recuperació d'energia cinètica').

stop-and-go / stop and go / stop and go / *stop and go*

Penalització imposada a un pilot en el transcurs d'una cursa que consisteix en l'obligació d'aturar-se temporalment a la línia de boxes durant un període de temps determinat.

Nota: 1. En cas de faltar un màxim de cinc voltes per al final de la cursa, un stop-and-go dóna la possibilitat al pilot de canviar l'aturada a la línia de boxes per una penalització en segons que se suma al seu temps final.

2. En Fórmula 1, l'stop-and-go comporta una aturada de deu segons, sense possibilitat de canviar pneumàtics ni de proveir-se de carburant.

tirada / stint / stint / *stint*

Conjunt de voltes que fa un pilot durant un entrenament o una cursa entre la sortida i la primera aturada a boxes, entre una aturada a boxes i la següent, o entre l'última aturada a boxes i l'arribada.

volta de formació / vuelta de formación / tour de formation / *formation lap*

Volta efectuada a la pista pels pilots abans de la sortida d'una cursa, des de la graella fins a la línia de sortida.

Nota: Una volta de formació està precedida d'una volta de reconeixement.

volta de reconeixement / vuelta de reconocimiento / tour de reconnaissance / *sighting lap*

Volta efectuada a la pista pels pilots abans de la volta de formació d'una cursa, des de la línia de boxes fins a la graella.

xicana / chicana / chicane/ *chicane*

Obstacle d'una pista que obliga els pilots a efectuar una doble corba, utilitzat per a reduir la velocitat dels automòbils de competició en un tram determinat.

Termes procedents del *Diccionari d'automobilisme*
http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/162/

Termes de la Fórmula 1

© Autor: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2013 • Il·lustracions: iStockphoto / braverabbit; Dmitry Merkushev

www.termcat.cat/docs/PDF/TermesFormula1.pdf

Amb la col·laboració de:

Termes de la Fórmula 1

aire net / aire limpio / air pur / *clean air*

Aire que presenta unes condicions aerodinàmiques òptimes per a un automòbil de competició, gràcies a l'absència de les turbulències provocades pels automòbils precedents.

Nota: L'aire net és l'aire que rep habitualment l'automòbil de competició situat en primer lloc d'una cursa.

aleró posterior mòbil; DRS / alerón trasero ajustable; alerón trasero móvil; DRS / aileron arrière ajustable; aileron arrière mobile; DRS / *adjustable rear wings; drag reduction system; DRS*

Sistema electrònic d'un automòbil de competició que permet situar l'aleró posterior en una posició predeterminada diferent de l'habitual per disminuir la resistència aerodinàmica de l'automòbil, utilitzat sobretot per a facilitar les maniobres d'avançament en el transcurs d'una cursa.

Nota: 1. En els entrenaments de Fórmula 1, es pot activar l'aleró posterior mòbil en qualsevol moment i en qualsevol tram, mentre que, en el transcurs d'una cursa, només es pot activar en trams establerts i sempre que la distància amb el monoplaça precedent sigui inferior a un segon.

2. La sigla **DRS** correspon a l'equivalent anglès **drag reduction system** ('sistema de reducció de la resistència aerodinàmica').

aturada a boxes / parada en boxes / arrêt au puits; arrêt au stand / *pit stop*

Acció d'un pilot d'aturar l'automòbil de competició en el box del seu equip en el transcurs d'una cursa perquè es pugui efectuar una assistència.

bandera blanca / bandera blanca / drapeau blanc / *white flag*

Bandera de color blanc amb què un comissari de pista indica als pilots la presència del cotxe de seguretat o d'un cotxe d'assistència en el transcurs d'una cursa.

bandera blava / bandera azul / drapeau bleu / *blue flag*

Bandera de color blau amb què un comissari de pista indica a un pilot que un altre pilot més ràpid està a punt d'avançar-lo.

bandera de quadres; bandera de quadres blancs i negres / bandera a cuadros; bandera a cuadros blancos y negros / drapeau à damier / *chequered flag*

Bandera de quadres de color blanc i color negre alternats amb què el director de cursa indica l'acabament d'una cursa o una tanda d'entrenaments.

bandera groga / bandera amarilla / drapeau jaune / *yellow flag*

Bandera de color groc amb què un comissari de pista indica als pilots que han de reduir la velocitat, que no poden fer avançaments i que han d'estar preparats per a canviar de trajectòria, per l'existència d'un perill.

bandera verda / bandera verde / drapeau vert / *green flag*

Bandera de color verd amb què un comissari de pista indica als pilots que la pista està lliure o bé que s'inicia una tanda d'entrenaments o una volta d'entrenament.

bandera vermella / bandera roja / drapeau rouge / *red flag*

Bandera de color vermell amb què el director de cursa indica als pilots que han de reduir la velocitat i anar cap als boxes o el punt previst pel reglament, ja que la cursa queda aturada per motius de seguretat.

box / box / puits; stand / *pit*

Cadascun dels recintes d'un circuit que serveixen per a procurar assistència als automòbils participants en una cursa.

Nota: En català, el plural de **box** és **boxes**.

boxes a través / drive through; pase y siga; paso por pit lane / conduire à travers; drive through / *drive through*

Penalització imposada a un pilot en el transcurs d'una cursa que consisteix en l'obligació de passar per la línia de boxes sense superar una velocitat determinada.

briefing / briefing / briefing / *briefing; drivers' briefing*

Reunió d'un director de cursa amb els pilots o els caps d'equip per a donar-los les instruccions de la prova complementàries als reglaments.

cabina del pilot / cabina del piloto; habitáculo / habitacle / *cockpit*

Secció del xassís d'un monoplaça on se situa el pilot per conduir-lo.

Nota: La cabina del pilot ha d'estar dissenyada de manera que el pilot en pugui sortir en menys de cinc segons en cas d'emergència.

Termes de la Fórmula 1

carril d'acceleració / carril de aceleración / voie d'accélération / *acceleration lane*

Carril d'un circuit que permet als automòbils de competició accedir a la pista des de la línia de boxes, al llarg del qual els pilots augmenten la velocitat.

carril de desacceleració / carril de desaceleración / voie de décélération / *deceleration lane*

Carril d'un circuit que permet als automòbils de competició accedir a la línia de boxes des de la pista, al llarg del qual els pilots han de reduir la velocitat per motius de seguretat.

carril exterior / carril exterior / ligne extérieure / *outside lane; outside track*

Carril imaginari d'una pista que segueix el recorregut més llarg, en el cas d'un revolt, o bé que porta al recorregut més llarg del revolt següent, en el cas d'una recta.

carril interior / carril interior; carril interno / ligne intérieure / *inside lane; inside track*

Carril imaginari d'una pista que segueix el recorregut més curt, en el cas d'un revolt, o bé que porta al recorregut més curt del revolt següent, en el cas d'una recta.

comissari -ària d'intervenció / comisario de intervención / commissaire d'intervention / *intervention marshal*

Comissari situat en determinats controls que s'encarrega de fer retirar de la pista un automòbil de competició accidentat o bé les peces escampades arran d'un accident que obstaculitzen la cursa.

comissari -ària de bandera / comisario de bandera / signaleur / *flag marshal*

Comissari encarregat de fer les indicacions necessàries amb les banderes corresponents en el transcurs d'una cursa.

comissari -ària de pista / comisario de pista / commissaire de piste / *track marshal*

Cadascun dels comissaris situats en els controls d'una pista que s'encarreguen de donar compte dels incidents produïts en la seva zona.

Nota: Són comissaris de pista el cap de control, el comissari d'extinció d'incendis i el comissari de boxes.

compost / compuesto / composé / *compound*

Composició de la goma d'un pneumàtic en contacte amb la pista segons el seu grau de duresa.

Nota: Els compostos es classifiquen, segons la seva duresa, en tous, mitjans i durs. Com més durs són els compostos, menys els afecta la degradació, però també ofereixen menys adherència i menys velocitat.

cotxe de seguretat / coche de seguridad; pacé car; safety car / voiture de sécurité; voiture pilote / *pace car; pilot car; safety car; SC*

Automòbil que s'utilitza per a comprovar l'estat de la pista just abans del començament d'una cursa i, en cas d'accident greu o de condicions meteorològiques molt adverses, per a fer reduir la velocitat als pilots en el transcurs de la prova obligant-los a circular darrere seu, fins que es resol la incidència.

Nota: En circumstàncies excepcionals, el cotxe de seguretat també pot precedir els automòbils de competició en el moment de la sortida. Mentre el cotxe de seguretat és a la pista no s'admeten avançaments.

curvone / curvón / *curvone*

Revolt lleugerament peraltat i de radi molt ample.

degradació / degradación / dégradation / *degradation*

Procés creixent de pèrdua de rendiment o d'adherència d'un pneumàtic al llarg d'una cursa, com a conseqüència del desgast experimentat.

difusor / difusor / diffuseur / *diffuser*

Secció posterior dels baixos d'un automòbil de competició que regula la velocitat de sortida del corrent d'aire que hi circula per sota i, com a conseqüència, també la pressió que exerceix sobre l'automòbil.

Nota: Com més ràpida sigui la sortida del corrent d'aire que permet el difusor, més baixa serà la pressió exercida contra l'automòbil i, per tant, més gran l'estabilitat sobre la pista.

entrenament lliure / entrenamiento libre / *essai libre / free practice*

Entrenament oficial no obligatori que serveix per a conèixer a fons el recorregut i adaptar-hi la tàctica i els automòbils de competició.

Termes de la Fórmula 1

Nota: És un entrenament lliure l'escalfament.

entrenament qualificatiu; entrenament cronometrat / entrenamiento calificativo; entrenamiento cronometrado / *essai qualificatif / qualifying practice*

Entrenament oficial que determina l'ordre de sortida de la cursa, segons el temps aconseguit per cada pilot.

Nota: 1. Cadascuna de les voltes d'un entrenament qualificatiu és una volta de qualificació.

2. En Fórmula 1 els entrenaments qualificatius s'acostumen a fer en dissabte.

graella de sortida / parrilla de salida / grille de départ / *starting grid*

Sector d'un circuit on es disposen els automòbils de competició per a efectuar la sortida d'una cursa, d'acord amb l'ordre establert prèviament.

hidroplanatge / aquaplaning; hidroplaneo; hidroplaning / aquaplanage; aquaplane; aquaplaning; glissement sur l'eau; hydroplanage / *aquaplaning; hydroplaning*

Fenomen consistent en la pèrdua de contacte de les rodes d'un automòbil amb una superfície molla, com a conseqüència d'una quantitat d'aigua acumulada superior a la capacitat d'expulsió dels pneumàtics.

línia de boxes / calle de boxes; calle de garajes; línea de boxes / ligne des puits; ligne des stands / *pit lane; pit road*

Tram d'un circuit annex a la pista que dona accés als boxes, generalment paral·lel a la recta principal.

Nota: La línia de boxes està connectada amb la pista per mitjà del carril d'acceleració i el carril de desacceleració.

monoplaça / monoplaça / monoplace / *open-wheel car; single-seater car*

Automòbil de competició descobert d'una sola plaça central i amb les rodes amples i disposades a l'exterior del cos del vehicle, generalment molt baix i amb alerons, que s'utilitza per a curses d'alta velocitat en circuit.

Nota: Els monoplaços són els automòbils de competició utilitzats en les fórmules.

muro de senyalització / muro de boxes; muro de señalización / mur de signalisation / *pit wall*

Paret de separació entre la pista d'un circuit i la línia de boxes, des d'on els comissaris i els membres dels equips poden donar indicacions als pilots.

pàdoc / área de preparación; paddock / paddock / *paddock*

Sector d'un circuit on es concentren els vehicles de transport dels pilots i els serveis d'assistència tècnica.